

KidkaD-KIDS

Werkblad bij de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' (KidkaD) in de Grote Kerk van Den Haag

In de lesbrief wordt veel verteld over WAT een pijporgel is, hoe het WERKT en hoe het wordt GEMAAKT. Ook tijdens de excursie en de workshop heb je veel dingen kunnen leren. De vragen in dit **WERKBLAD** gaan daar over.

Denk goed na of vraag het aan iemand van de kerk en vul de vragen in. Weet je het antwoord op een vraag nog niet? Neem dan alvast de volgende vraag en ga later weer terug naar de vraag die je niet kon beantwoorden.

Bij de uitgang van de kerk kun je een **ANTWOORDENBLAD** krijgen waarop alle antwoorden staan. Dan kun je je eigen werkblad nakijken.

De werkbladen en antwoordbladen mag je natuurlijk houden. Succes!

Vraag 1

Deze kerk wordt meestal 'Grote Kerk' genoemd. Maar hoe heet de kerk eigenlijk nog meer?

Oude Kerk Grote of Sint Jacobs Kerk Grote of Sint Jacobus Kerk

Vraag 2

Het balkon waar het grote orgel op staat wordt ondersteund door marmeren zuilen. Hoeveel zuilen staan er? (langs de muur tellen ook mee)

4 8 12 16 20

Vraag 3

Het grote orgel in de kerk bestaat uit verschillende gedeeltes, die ieder een eigen klavier of toetsenbord hebben. Hoe worden die gedeeltes ook wel genoemd?

verdiepingen werken manualen

Vraag 4

Die gedeeltes uit vraag 3 hebben ieder een eigen naam. Kun je er een paar noemen?

- 1
- 2
- 3
- 4

Vraag 5

Als je boven bij het orgel bent geweest, heb je kunnen zien hoeveel klavieren of manualen (toetsenborden) het orgel heeft.

Hoeveel zijn dat er?

- een twee drie vier vijf

Vraag 6

Naast de handklavieren of 'manualen' kan je op het orgel ook nog met je voeten spelen. Weet je hoe dat 'klavier' heet?

- voetklavier pedalen pedaal

Vraag 7

Sta je boven bij het orgel, kijk dan eens omhoog. Daar steken allemaal orgelpijpen horizontaal naar voren. Weet je ook wat dit zijn of hoe ze heten?

- horizontale trompetten Chamadepijpen grote toeters

Vraag 8

Nog eens omhoog kijken. Die glimmende orgelpijpen die recht omhoog staan, hoe heten die?

- orgelpijpen frontpijpen prestantpijpen

Vraag 9

Kijk maar weer naar omlaag. Zie je al die knoppen links en rechts naast de klavieren? Dat zijn 'Registerknoppen'. Hoeveel zijn het er? (zelf invullen)

registerknoppen links

registerknoppen rechts

Vraag 10

Bij de workshop is het vast verteld en het staat ook wel in de lesbrief, maar weet je het ook: Welke orgelpijp klinkt **lager** (geeft dus een lagere toon), 1) een korte dikke of 2) een lange dunne pijp? Of 3) dat maakt niet uit.

1) een korte dikke pijp 2) een lange dunne pijp maakt niet uit

Vraag 11

Bij het maken van orgels worden verschillende materialen gebruikt voor de orgelpijpen en het mechaniek en de orgelkast. Hieronder staat er diversen. Maak het hokje zwart van de materialen die in een orgel kunnen zitten.

☐ hout	☐ koper	☐ lood	☐ aluminium	☐ ijzeren balken
☐ zink	☐ bladgoud	☐ papier	☐ glas	☐ schapenleer
☐ ivoor	☐ ijzerdraad	☐ tin	☐ been	☐ varkensleer
☐ linnen	☐ koperdraad	☐ plastic	☐ vilt	☐ garendraad

Vraag 12

Er hebben heel wat componisten (mensen die muziek schrijven) voor het orgel geschreven. Kun je er een paar noemen?

- 1
- 2
- 3
- 4

Vraag 13

Hoe heet het als iemand muziek maakt (b.v. op een orgel) zonder dat hij of zij gebruik maakt van opgeschreven (blad)muziek?

- componeren fantaseren improviseren

Vraag 14

Het pijporgel is al heel oud. Weet je ook wanneer het eerste orgel is uitgevonden?

- in het jaar 0 100 jaar geleden 300 jaar v.Chr weet ik niet

Vraag 15

Je hebt verschillende soorten muziekinstrumenten. Meestal worden ze ingedeeld naar de manier waarop ze bespeeld worden. Maar ook welke 'onderdelen' de toon (dus de muziek) maken. Wat is een orgel voor instrument ?

- een toetsinstrument een groot instrument
 een klassiek instrument een blaasinstrument

Vraag 16

Dit was de laatste vraag, we willen je alleen nog vragen of je wat geleerd hebt wat je nog niet wist. Maar vooral ook of je het leuk vond.

- ik wist alles al ik heb veel geleerd wat ik nog niet wist
 ik vond er niets aan ik vond het leuk en zou het nog eens willen

Nou, dit was het dan. Fijn dat je er was!

Bedankt dat je dit werkblad heb willen invullen.

Kijk snel op het ANTWOORDENBLAD om te zien welke vragen je goed hebt.

Het antwoordblad kun je vinden bij de uitgang van de kerk (of vraag er naar)